

بسم الله الرحمن الرحيم

نام درس: پرستاری توانبخشی
تعداد و نوع واحد: ۲۴/ واحد نظری
پیشنیاز: داخلی جراحی ۱_۲_۳
فراگیران: دانشجویان ترم ۵ پرستاری روزانه
محل: دانشکده پرستاری و مامایی
مدرس: فریبرز روشنگر_ عضو هیات علمی دانشکده پرستاری

شرح درس: این درس به بررسی معلولیت‌های ناشی از حوادث و مسائل ژنتیکی و عوارض ناشی از آنها با تاکید بر پیشگیری، آموزش، درمان، نوتوانی و مراقبت‌های پرستاری توانبخشی از معلولان برای کاهش مشکلات جسمی، روانی و اجتماعی معلولان می‌پردازد.

هدف کلی: آشنایی با اختلالات و معلولیت‌های شایع جسمی، ذهنی، و اجتماعی و توانائی ارائه مراقبت‌های مذکور برای معلولین فوق‌الذکر

اهداف ویژه: از دانشجوی پرستاری انتظار می‌رود که پس از تدریس مطالب قادر باشد که:

- ۱_ معلولیت را تعریف کند.
- ۲_ انواع معلولیت را نام ببرد.
- ۳_ معلولیت ذهنی را تعریف نموده و علل آن را توضیح دهد.
- ۴_ معلولیت جسمی را توضیح داده و علل آن را بیان دهد.
- ۵_ معلولیت اجتماعی را توصیف نموده و علل آن را شرح دهد.
- ۶_ توانبخشی را تعریف نموده و انواع آن را نام ببرد.
- ۷_ انواع تیم‌های توانبخشی را نام برده و هر کدام را تعریف نماید.
- ۸_ هوش را تعریف نماید و نحوه محاسبه بهره هوشی را بیان کند.
- ۹_ انواع معلولین جسمی را با ذکر مثال فهرست نماید.
- ۱۰_ تکنیک‌های مورد استفاده در توانبخشی را بیان کند.

- ۱۱_ فیزیوتراپی را تعریف کند و اهداف آن را نام ببرد.
- ۱۲_ روشهای متداول در فیزیوتراپی را بیان کند.
- ۱۳_ الکتروتراپی را تعریف کند و انواع آن را فهرست کند.
- ۱۴_ کاربرد استفاده از دستگاه مولد اشعه ماورا بنفش و عوارض مربوطه را شرح دهد.
- ۱۵_ موارد استفاده از دستگاه مولد اشعه مادون قرمز و عوارض جانبی مرتبط را توضیح دهد.
- ۱۶_ کاربرد توانبخشی استفاده از امواج الکترومغناطیس را نام ببرد.
- ۱۷_ TENS را شرح دهد.
- ۱۸_ هیدروتراپی را تعریف کند و انواع آن را بیان کند.
- ۱۹_ حرکت درمانی را توضیح دهد و کاربرد آنرا بیان نماید.
- ۲۰_ کشش را تعریف کند و موارد استفاده از آن را شرح دهد.
- ۲۱_ ماساژ را توضیح دهد و هدف از انجام آن را بیان کند.
- ۲۲_ کاردرمانی را شرح دهد و دلایل آن را فهرست نماید.
- ۲۳_ گفتار درمانی را تعریف نموده و هدف از انجام آن را بیان کند.
- ۲۴_ پروتزها و انواع آنها را شرح دهد.
- ۲۵_ اورتزها را توضیح و انواع آنها را نام ببرد.
- ۲۶_ بریس را تعریف نموده و اقسام آن را توضیح دهد.
- ۲۷_ کراچ را شرح دهد و هدف از کاربرد آن بیان نماید.
- ۲۸_ واکر را تعریف کند و علت استفاده از آن را توضیح دهد.
- ۲۹_ هدف از کاربرد ویلچیر را توضیح دهد.

نحوه تدریس:

درس پرستاری توانبخشی مشتمل بر ۲۳، واحد نظری است که به صورت سخنرانی و بحث توسط مدرس و با استفاده از وسایل سمعی و بصری (ویدئو پروژکتور و برنامه Power point) کلاس ارائه خواهد شد.

وظایف دانشجو:

از دانشجو انتظار می‌رود که:

- ۱_ دارای زیر بنای فکری مناسب جهت فراگیران مطالب مورد تدریس باشد.
- ۲_ با استفاده از مطالب تدریس شده در گسترش معلومات خود از طریق مطالعات کتابخانه‌ای سعی نموده و یافته‌های پژوهش‌های جدید را در بهبود کیفیت مراقبت و آموزش بیماران بکار گیرد.
- ۳_ در مطالعه مطالب درسی خود از منابع علمی جدید، اینترنت و یافته‌های پژوهشی جدید استفاده نماید.
- ۴_ بطور مداوم، منظم در کلاس حضور یافته و در بحث‌های علمی کلاسی شرکت فعال داشته باشد.

روش ارزشیابی دانشجو

۱_ امتحان پایان ترم	۹۰٪ (چهار گزینه‌ای)
۲_ حضور و غیاب	۵٪
۳_ شرکت فعال در بحث‌های کلاسی و پرسش و پاسخ	۵٪

۱۰۰٪

جمع کل

Reference:

Lillian Sholtis Brunner, Doris Smith Suddarth, Suzanne C. O'Connell Smeltzer, (2010), **textbook of medical-surgical nursing, 11th edition**, Lippincott, USA